

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoE/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823200045
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5823200045.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členiek senátu JUDr. Márie Dubcovej, Mgr. Zuzany Štolcovej, vo veci oprávneného: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/XX, D., zastúpeného zástupcom: JUDr. Pavel Novotný, advokátom, so sídlom E. F. XXXX/X, C. G., proti povinnej: B. H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXXX/XX, I., o výkon rozhodnutia vo veci maloletej H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, mal. dieťa v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, o odvolaní povinnej proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo č.k. 7Em/1/2023-65 zo dňa 15. mája 2023

rozhodol:

Odvolanie povinnej o d m i e t a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Námestovo nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil oprávnenému a povinnej, ako aj mal. dieťaťu H. B., nar. XX. X. XXXX podrobiť sa sociálnemu alebo inému odbornému poradenstvu s cieľom zlepšenia komunikácie medzi rodičmi a podpory vzťahu otca (oprávneného) s maloletou v celkovom počte 30 hodín, ktoré bude vykonané Centrom pre deti a rodiny D., o.z., so sídlom J. X, F., IČO: 42255015.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 3 ods. 1 až 3 Vyhlášky MS SR č. 207/2016 Z.z. keď konštatoval, že otec (oprávnený) sa voči matke (povinnej) domáha výkonu rozhodnutia - uznesenia Krajského súdu v Žiline č.k. 9CoP/53/2022-118 zo dňa 30. novembra 2022 v časti o úprave styku otca (oprávneného) s maloletou. Napriek tomu, že uvedeným uznesením súd upravil styk otca (oprávneného) s maloletou, sa stretnutia nerealizujú z dôvodu, že dieťa sa s otcom (oprávneným) odmieta stretnúť. Medzi rodičmi je zhoršená komunikácia, resp. nekomunikujú spolu vôbec, maloletá v súčasnosti odmieta stretnutia s otcom (oprávneným), ale nevie uviesť žiadny dôvod, pre ktorý zmenila svoje stanovisko - pôvodne sa s otcom (oprávneným) stretávať chcela. Pohovor s kolíznym opatrovníkom vykonala za prítomnosti matky (povinnej) a po celý čas s ňou udržiavala očný kontakt. Maloletá H. je pod silným vplyvom matky (povinnej), ktorá ju má v osobnej starostlivosti. Zároveň konštatoval, že nie je žiadny zrejmy dôvod, pre ktorý dieťa odmieta stretnutia s otcom (oprávneným). Kolízny opatrovník súdu oznámil, že povinná odmietla ním ponúknutú možnosť poradenstva a odporučil, aby sa rodičia zúčastnili na sociálnom, psychologickom alebo inom odbornom poradenstve u subjektu D. o.z., so sídlom J. X, F.. Za vhodné odborné poradenstvo pre rodičov a dieťa subjekt určil poradenstvo podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine - uloženie mal. dieťaťu alebo jeho rodičom podrobiť sa sociálnemu poradenstvu, alebo inému odbornému poradenstvu s cieľom zlepšenia komunikácie medzi rodičmi a podpory vzťahu otca (oprávneného) s maloletou v počte 20-40 hodín.

3. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie povinná (č.l. 71-72 spisu), ktorá navrhla, aby bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky (povinnej), a aby oprávnený platil na maloletú výživné vo výške 350,- Eur mesačne od augusta 2022. Zároveň navrhla zastavenie/ zrušenie neodkladného opatrenia zo dňa 10.01.2023 sp.zn. 7Em/1/2023. Vo vyvolanom odvolacom

konaní namietala, že s maloletou neporušili žiadny zákon. Maloletá má perfektné výchovno-vzdelávacie výsledky, má zabezpečenú pokojnú, perfektnú domácnosť, bez agresivity alkoholika navrhovateľa (oprávneného) a neustálych hádok členov jeho domácnosti. Okresný súd Námestovo nedoložil žiaden zákonný dôkaz a k nemu nedoložil zákon na nariadenie neodkladného opatrenia, nenastala žiadna zmena pomerov. Zároveň namietala, že okresný súd odmietol riešiť zneužívanie právomoci verejného činiteľa znalcom A. K. L. v konaní sp.zn. 2C/419/2008 vedenom na Okresnom súde Námestovo.

4. K odvolaniu povinnej podal vyjadrenie oprávnený (č.l. 80-81 spisu), ktorý navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne. Podané odvolanie považoval za nedôvodné, nakoľko matka (povinná) neuviedla žiaden relevantný dôvod, pre ktorý by malo byť napadnuté rozhodnutie nesprávne. Napriek exekučnému titulu matka (povinná) do dňa podania vyjadrenia ani raz neumožnila otcovi (oprávnenému) styk s maloletou. Argumentáciu týkajúcu sa znalca A. K. L. považoval za irelevantnú. Záverom dodal, že matka (povinná) nerešpektuje nariadené neodkladné opatrenie, nepodrobuje sa žiadnemu sociálnemu ani inému poradenstvu s cieľom zlepšenia komunikácie medzi rodičmi a podpory vzťahu otca (oprávneného) s maloletou, z dôvodu ktorého považoval za vhodné a potrebné bezodkladne pristúpiť k uloženiu pokuty povinnej, resp. k zastaveniu výplaty prídavku na dieťa a pokiaľ by tieto opatrenia boli bezvýsledné, navrhol uskutočniť výkon rozhodnutia.

5. K vyjadreniu oprávneného podala vyjadrenie zo dňa 17.08.2023 povinná (č.l. 94-102 spisu), ktorá zotrvala na svojom odvolacom návrhu. Namietala, že napadnuté rozhodnutie nie je v záujme maloletej. Súd prvej inštancie bezdôvodne nariadil neodkladné opatrenie, ktoré je v rozpore so zákonom a zároveň je príkazom na obmedzovanie osobnej slobody. Odvolateľku a maloletú núti podrobiť sa sociálnemu alebo inému odbornému poradenstvu v subjekte, ktorý pracuje s klientami v sociálnej a hmotnej núdzi, so zdravotne postihnutými ľuďmi, s prijímateľmi sociálnej služby, s deťmi s poruchami psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu, čo odporuje zmyslu a účelu napádaného výkonu rozhodnutia, pričom doposiaľ nedošlo k predchádzajúcemu posúdeniu vhodnosti nariadeného neodkladného opatrenia osobou, u ktorej sa má poradenstvo vykonať. Poukázala na webovú stránku Centra pre deti a rodiny D., o.z. a zdôraznila, že spolu s maloletou nie sú klientami predmetného občianskeho združenia, zároveň nie sú občania v hmotnej núdzi, zdravotne postihnutí ľudia, ani prijímatelia sociálnej služby. Nepotrebujú vykonávanie sociálno-právnej ochrany detí, v ich životoch nedochádza k vzniku krízových situácií v rodine a niet žiadnych porúch psychického ani fyzického ani sociálneho vývinu. Mala za to, že nie je v záujme maloletej uloženie výchovných opatrení ani povinnosti podrobiť sa sociálnemu poradenstvu, alebo inému odbornému poradenstvu. Exekučný titul rešpektuje a maloletú vždy a riadne pripravuje na stretnutie s otcom (oprávneným). Rozporovala tvrdenie otca (oprávneného), že mu matka (povinná) ani raz neumožnila styk s maloletou, pretože každý páry piatok, keď otec (oprávnený) príde, stýka sa s dcérou osobne a ona sa s ním rozpráva. Skutočnosti z konania sp.zn. 2C/419/2008 uviedla z dôvodu, ktorý súvisí s predmetným konaním, pretože otec (oprávnený) má vedomosť o predchádzajúcom osobnom živote odvolateľky. Ďalej poukázala na konkrétne súčasné prejavy správania oprávneného (vykrikovanie, neslušné gestá,...).

6. Vo svojom následnom podaní zo dňa 20.09.2023 (č.l. 144-146 spisu) povinná ďalej uviedla, že maloletá navštevuje základnú umeleckú školu, kreslí, maľuje, navštevuje tanečnú, chodí plávať. Zároveň poukázala na hodnotenie triednej učiteľky, že maloletá je vyrovnaná osobnosť, milá a slušná s výbornými výsledkami. Zdravotný stav maloletej je vynikajúci, nikdy nebola lekárom odporúčaná na vyšetrenie u psychológa. Jediný kompetentný orgán, ktorý je oprávnený rozhodnúť o podrobení sa vyšetreniu psychológa, je lekár. Poukázala na správanie oprávneného na návšteve maloletej, kedy vedie jeho komunikácia k výčitkám, vynucuje si u maloletej, že s ním musí ísť. Maloletá vyjadrila svoj názor, že ona sama chce rozhodovať o tom, či s otcom (oprávneným) a kedy pôjde. Odvolateľka dvadsať rokov pracuje ako pedagóg s deťmi od 6 do 15 rokov, pričom mnohokrát prispela k usporiadaniu problémov v súvislosti s výchovou detí, a to bez námietok, sťažností od kolegov, detí, ani ich rodičov. Nútený styk by pre maloletú podľa názoru povinnej mohol privodiť ujmu po emočnej, ako aj intelektuálnej stránke.

7. Vo svojich ďalších podaniach účastníci zotrvali na svojich vyjadreniach v priebehu prvoinštančného aj odvolacieho konania.

8. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu mu danom v ust. § 65 a § 66 CMP a postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 CSP odvolanie povinnej odmietol.

9. Podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

10. Podľa Čl. 4 ods. 1 a 2 CSP ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

11. V posudzovanej veci okresný súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorého dobu trvania limitoval rozsahom 30 hodín sociálneho alebo iného odborného poradenstva s cieľom zlepšenia komunikácie medzi rodičmi a podpory vzťahu otca (oprávneného) s maloletou, ktoré vykoná Centrum pre deti a rodiny D., o.z., so sídlom J. X, F., IČO: 42255015. Z obsahu spisového materiálu (Mesačná správa o priebehu práce s rodinou zo dňa 09.10.2023 - č.l. 162 spisu) vyplynulo, že celkovo objednaných 30 hodín práce s rodinou bolo vyčerpaných. Súdom určený čas, na ktorý bolo napadnuté neodkladné opatrenie nariadené tak uplynul 28.09.2023, vykonaním posledného osobného stretnutia s otcom (oprávneným). Súd prvej inštancie následne dňa 16.01.2024 predložil prejednávajúcu vec odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní povinnej. Uplynutím 30-tich hodín práce s rodinou uplynula doba trvania nariadeného neodkladného opatrenia, ktoré tak v zmysle ustanovenia § 333 CSP zaniklo.

12. Účelom odvolacieho konania je v zásade preskúmať vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, a tak ustáliť právny vzťah medzi stranami konečným rozhodnutím odvolacieho súdu. V prípade zaniknutého neodkladného opatrenia takýto prieskum neprichádza do úvahy, pretože predmet odvolacieho konania odpadol. Na rozhodnutie o odvolaní proti uzneseniu, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktoré zaniklo uplynutím času, nemožno priamo aplikovať ustanovenie § 386 CSP o odmietnutí odvolania podaného oneskorene, podaného neoprávnenou osobou, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné alebo ktoré nemá náležitosti podľa § 363 CSP. Civilný sporový poriadok tak výslovne neupravuje spôsob rozhodovania o odvolaní proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré zaniklo uplynutím času, na ktoré bolo nariadené. O podanom odvolaní je však potrebné rozhodnúť (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo/187/2021 zo dňa 29.11.2021, odsek 17.).

13. Nakoľko objektívne právo nemá a nesmie byť sudcovi „na príťaž“ a normovať doslova každý jeho krok, je prípustná a žiaduca istá miera voľnosti pri aplikácii práva na konkrétny prípad. Ak teda zákonné právo zlyhá, ako tomu je v predmetnom prípade, umožňuje Čl. 4 CSP sudcovi právo dotvoriť na konkrétny prípad. Ak sú dané podmienky pre dotváranie práva súdom, je súd k dotváraniu práva oprávnený a zároveň aj povinný. Inštitút analógie je tak legitímnou metódou aplikácie práva.

14. Podľa ust. § 218 ods. 1 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016 odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré rozhodnutie napadnuté odvolaním zaniklo inak. Citované ust. § 218 ods. 1 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku sa tak aplikovalo na situácie, kedy rozhodnutie napadnuté odvolaním stratilo účinnosť, alebo ak účinky jeho výroku boli obmedzené lehotou ustanovenou priamo vo výroku napadnutého rozhodnutia. V takých prípadoch je odvolanie bezpredmetné a rozhodnutie odvolacieho súdu by bolo iba akademické, bez praktického významu pre pomery účastníkov konania.

15. Odvolací súd sa preto inšpiroval bývalým ustanovením § 218 ods. 1 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku a vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti aplikoval Čl. 4 CSP a analogicky odmietol odvolanie povinnej z dôvodu, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zaniklo uplynutím času, na ktorý bolo nariadené (§ 333 CSP).

16. Krajský súd nerozhodoval o trovách odvolacieho konania, nakoľko o nich bude rozhodnuté v uznesení, ktorým sa konanie o výkon rozhodnutia zastavuje za aplikácie § 391 CMP.

17. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).